

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ

Лянной Ю. О.

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Україна

На сьогодні вища освіта України переходить на якісно новий етап розвитку, що зумовлено її залученням до європейського та світового освітнього простору. Одним із основних напрямів, який дозволить українській освітній системі бути конкурентоспроможною та зайняти гідне місце на світовому рівні, є модернізація її змісту з урахуванням міжнародних стандартів. На сьогодні гостро постає питання розробки нових освітніх стандартів підготовки фахівців фізичної терапії у вищих навчальних закладах України з урахуванням досвіду світової та європейської систем освіти та збереженням вітчизняних традицій.

Мета роботи проаналізувати закордонний досвід професійної підготовки фахівців з фізичної терапії в університетах Австралії, США, Латвії та Литви.

Визначення терміну «фізична реабілітація» в Україні та міжнародне тлумачення терміну «фізична терапія» мають близький зміст, а фахівці у відповідній галузі – споріднену професійну діяльність, що спрямована на функціональне відновлення хворих та осіб з обмеженими можливостями з використанням однакових засобів і методик реабілітації, основними з-поміж яких є фізичні вправи та природні чинники.

Аналіз зарубіжного досвіду показав, що навчальні програми підготовки бакалаврів і магістрів фізичної терапії відносяться до галузі охорони здоров'я, але ці спеціальності не є медичними.

В Австралії 15 із 47 вищих навчальних закладів пропонують програми підготовки фахівців фізичної терапії. В австралійських університетах підготовка майбутніх магістрів фізіотерапії здійснюється за навчальним планом, який розрахований на два роки та складається з 96 кредитних балів. Бали розподілені рівномірно по 24 на кожний навчальний семестр. Студент повинен набрати 90 залікових кредитних балів із профільних дисциплін, а також 6 залікових кредитних балів із дисциплін за вибором. Також студенти мають можливість взяти участь у програмі «FHS за кордоном», яка включає в себе наукове дослідження протягом 4-6 тижнів перебування у неурядових організаціях та інших установах в одній з країн Південної або Південно-Східної Азії. Цей досвід оцінюється у 6 кредитних балів і дозволяє студентам отримати реальне уявлення про систему охорони здоров'я в інших країнах світу. Оцінка з більшості дисциплін навчального плану складається з практичного оцінювання у середині семестру (20%), практичного оцінювання в кінці семестру (20%) і складання письмового іспиту в кінці семестру (60%). Практикум із фізіотерапії відбувається в одному з наступних чотирьох напрямках: реабілітація, невідкладна допомога, амбулаторна допомога та загальна практика. Кожен із чотирьох практикумів із фізіотерапії триває 5 тижнів (37 годин на тиждень, 760 годин) повного робочого дня у клінічних установах. Оцінка за практикум виставляється на основі прояву клінічної ефективності, прояву комунікативних, організаційних та професійних навичок та підготовки письмового звіту. Для роботи в Австралії фізіотерапевтом випускникам програми магістра фізіотерапії необхідно пройти реєстрацію у Австралійському агентстві з регулювання оздоровчої практики (ANPRA).

У США підготовка майбутніх фізичних терапевтів для галузі охорони здоров'я здійснюється з 1920 року в коледжах та університетах. З 2001 року Американська асоціація фізичної терапії (APTA) запропонувала нову систему підготовки майбутніх докторів з фізичної терапії «Doctor of physical therapy», як початкового рівня освіти для здійснення професійної діяльності у галузі фізичної терапії. У зв'язку з цим, починаючи з 2002 року, припинилася підготовка бакалаврів з фізичної терапії і більшість університетів відмовилися від магістерських програм з фізичної терапії. Програма підготовки докторів фізичної терапії складається з трьох років очного навчання (8-9 семестрів) і клінічної практики. Аналіз навчальних програм підготовки доктора фізичної терапії в університетах США показав, що на вивчення фундаментальних дисциплін відводиться 20–30 % загального обсягу годин, дисципліни клінічної професійної підготовки складають 40–50 %, прикладні дисципліни складають 6–11 %, клінічна освіта (практика) складає 17–27 % і триває від 34 до 50 тижнів на умовах повного або неповного робочого часу. Клінічна практика спрямована на поліпшення навичок практичного та клінічного мислення, застосування диференціальної діагностики, прогнозування, розробки реабілітаційних програм та комплексного управління пацієнтом. Після успішного завершення студенти отримують ступень доктора фізичної терапії. Як правило, всі фізичні терапевти мають ліцензію на практику та є членами Американської асоціації фізичної терапії.

У Латвії та Литві професійна підготовка магістрів зі спеціальності «Реабілітація» складається з двох етапів: перший – чотири роки очного навчання (240 кредитів ECTS) чи п'ять років заочного навчання для отримання ступеня бакалавра зі спеціальності «Фізіотерапія»; другий – два роки

очною навчання (120 кредитів ECTS) для отримання ступеня професійного магістра за програмами «Фізична терапія» або «Реабілітація». Зауважимо, що після отримання ступеня бакалавра випускники мають можливість продовжити навчання в магістратурі за тією ж спеціальністю або обрати іншу програму магістратури, яка охоплює кілька галузей і не потребує отримання ступеня бакалавра з базової спеціальності.

Аналіз закордонного досвіду професійної підготовки майбутніх магістрів з фізичної реабілітації у вищих навчальних закладах різних країн світу дозволяє врахувати позитивні здобутки при розробленні сучасних освітньо-професійних програм, освітньо-кваліфікаційних характеристик і стандартів підготовки майбутніх фізичних терапевтів і ерготерапевтів у вітчизняних вищих навчальних закладах.

Література

1. Лянной Ю. О. Професійна підготовка магістрів фізичної терапії та реабілітації у вищих навчальних закладах Латвії та Литви / Ю. О. Лянной // Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : зб. наук. праць / голов. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – № 5 (49). – С. 40–50.

2. Лянной Ю. О. Професійна підготовка магістрів з фізичної реабілітації у вищих навчальних закладах України : теоретико-методичний аспект : [монографія] / Ю. О. Лянной. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 566 с.

3. Лянной Ю. О. Аналіз досвіду професійної підготовки фізичних терапевтів у провідних університетах США / Ю. О. Лянной // Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : зб. наук. праць / голов. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. – № 2 (56). – С. 95–107.

4. Лянной Ю. О. Тенденції професійної підготовки магістрів наук з реабілітації та магістрів з фізичної терапії у вищих навчальних закладах Австралії / Ю. О. Лянной // Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : зб. наук. праць / голов. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – № 8 (62). – С. 13–23.

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИЙ ОСВІТНІЙ ПОСТІР ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Омельченко С. О.

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Сучасна вітчизняна освіта з кожним роком наближається до європейського освітнього простору, тому її реформування потребує від педагогічної спільноти активної участі в цьому процесі. Останні декілька років в Україні ведеться активна робота з оновлення й удосконалення змісту сучасної освіти. Свідченням цього є схвалення «Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» (25 червня 2013 р.), прийняття Закону України «Про вищу освіту» (1 липня 2014 р.), прийняття у першому читанні за основу законопроекту №3481-д «Про освіту» (6 жовтня 2016 р.), розроблення концептуальних засад реформування середньої школи «Нова українська школа» (17 серпня 2016 р. МОН оприлюднило для широкого обговорення першу версію «Концептуальних засад реформування середньої освіти», 27 жовтня 2016 р. зазначений проект (доопрацьований) було ухвалено рішенням колегії МОН, 8 грудня 2016 р. тією ж колегією було ухвалено політичну пропозицію до проекту Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р.) тощо.

У всіх без винятку законодавчих документах, які належать до сфери освіти, значну увагу приділено здоров'ю та здоровому способу життя молоді. Навіть у проекті «Нова українська школа» [2, с. 10–12] серед 10 ключових компетентностей, які мають бути сформовані у випускника, виокремлено компетентність «Екологічна грамотність та здорове життя» (зазначимо, що, формулюючи ці 10 компетентностей, за основу брали «Рекомендації Європейського парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя» [4], проте, ця компетентність відсутня в цих Рекомендаціях її було вміщено до основного переліку саме розробниками проекту). Це, поза сумнівом, свідчить про усвідомлення українським суспільством цінності здоров'я в цілому та здоров'я української молоді зокрема.

Пріоритетними завданнями системи освіти є виховання людини в душі відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточення як найвищої індивідуальної суспільної цінності. Держава разом із громадськістю сприяє збереженню здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу, їхньому залученню до занять фізичною культурою та спортом, пропаганді здорового способу життя та вихованню культури поведінки населення. Із огляду на вищезазначене, стратегічним завданням системи освіти України має бути створення в кожному навчальному закладі здоров'язбережувального